

Sermaye Piyasası Kurulu
ANKARA

Tarih: 29 Temmuz 2010

İlgi: 31 Mayıs 2010 tarih ve B.02.1SPK.0.13-738 sayılı yazınız.

Konu: "Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri" hakkında Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği'nin genel görüşü.

2003 yılında yayınlanarak, 2005 yılında güncellenen "Sermaye Piyasası Kurumsal Yönetim İlkeleri" (İlkeler) ülkemizde konunun bilinirliği ve uluslararası genel kabul görmüş yönetim uygulamalarının benimsenmesi açısından önemli rol oynamıştır. Kurumsal yönetim alanında yaşanan gelişmeler doğrultusunda gündeme alınan güncelleme çalışmasının aynı önemi taşıdığına dair inancımız ile konu, TKYD Sermaye Piyasaları Çalışma Grubu liderliğinde, TKYD üyelerinin katkıları ile ele alınmıştır. Sermaye Piyasalarımızın gelişmesine ve Kurulunuzun çalışmalarına katkı sağlaması dileği ile oluşan görüşler dikkatinize sunulmaktadır.

İlk bölümde yer alan genel görüşlerin ardından öneriler; "mevcut metinden kaldırılması önerilen maddeler", "değişiklik yapılması önerilen maddeler", "yer verilmesi önerilen yeni hususlar" olarak üç ana başlık altında sunulmaktadır.

Genel Görüşler:

1. İlkeler'in yayınlanmasından bu yana geçen sürede, İlkeler'de yer alan prensiplerin önemli bir bölümü yasa veya sair düzenlemeler ile zorunluluk haline gelmiş ve İlkeler bu anlamda misyonunu başarı ile tamamlamıştır. Bu çerçevede İlkeler'in, yasa ile düzenleme altına alınmış detay ve prensiplerden arındırılarak sadeleştirilmesi uygun olacaktır. Ancak İlkeler'in revize edilmesinde, temel yaklaşımların, ana prensiplerin, kavramların ve en iyi uygulama örneklerinin İlkeler'de muhafaza edilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.
2. Bu durumun, titiz ve detaylı bir çalışma ve ilgili tüm kesimlerin aktif katılımının da sağlanması suretiyle, İlkeler'in genel olarak yeniden dizayn edilmesi ihtiyacını ortaya çıkardığı düşünülmektedir. Bu nedenle, işbu yazımız ile sunulan önerilerin "ön görüş" olarak kabul edilmesini, oluşan

taslağın ilgili kesimlerle tekrar paylaşılmasını ve bu konuda bir çalıştay düzenlenmesi önerimizi değerlendirmelerinize sunarız.

3. İlkeler'in gözden geçirilmesinde, şirket ölçeklerinin ve ülkemizdeki aile şirketi olgusunun da dikkate alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.
4. Kurumsal yönetim alanındaki uluslararası gelişmelere paralel olarak, İlkeler'in revize edilmesinde yönetim kurullarının ve uygulamalarının ön plana çıkacağı öngörüsü içerisinde, İlkeler'in yönetim kurulu üyelerine hitap eden bir üslupta kaleme alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda, İlkeler'de yönetim kurulunun temel fonksiyon ve sorumluluklarının genişletilerek gözden geçirilmesi önemli olacaktır düşüncesindeyiz.
5. İlkeler'in revize edilmesini takiben, ilgili mevzuattaki ve/veya uygulamalardaki değişiklik ve gelişmelerin dikkate alınarak, İlkeler'in gözden geçirilmesinin süreklilik arz etmesinin önem taşıyacağı düşünülmektedir.
6. İlkeler'de kullanılan yazım dilinde sadeleştirmeye gidilmesi uygun olacaktır. İlkeler'de alt prensiplerin numaralandırılması okuyucu açısından takibi kolaylaştıracak şekilde olabilir. İlkeler'de sık sık ilgili mevzuata ve/veya sair dokümanlara referans verilmesi, prensiplerin uygulanmasını motive edici sayısal/istatistikî bilgilerin mümkün olduğunca kullanılması, yeri geldikçe İlkeler'de yer alan prensiplerin nasıl hayata geçirileceğine dair bilgilerin yer alması uygun olacaktır.
7. İlkeler'de yer alan prensiplerin ne şekilde uygulanacağı, herhangi bir tereddüde yer bırakmayacak şekilde açıkça ifade edilebilir. Bu yaklaşımın, "uyum" ve "denetim" süreçlerinde de fayda sağlayacağını düşünmekteyiz.
8. Kurumsal yönetim derecelendirme faaliyetinin, İlkeler esas alınarak yapılacak olduğu dikkate alındığında, derecelendirme kuruluşlarının kullanmakta oldukları metodolojilerin önem kazanacağı ve bunların açıklanmasının sürece olumlu katkı sağlayacağı yönündeki düşüncemizi bu vesile ile dikkatlerinize sunarız.
9. İlkeler'de, şirketlerin kendi kurumsal yönetim ilkelerini belirlemelerini teşvik eden ifadelerin yer almasının uygun olacağı düşünülmektedir.
10. Uluslararası gelişmelere bağlı olarak İlkeler'in yönetim kurulu ve menfaat sahipleri ile ilgili prensiplerinin genişletilmesinin ve detaylandırılmasının uygun olacağı; bu kapsamda derecelendirme sürecinde de yönetim

kurullarının en azından eşit ağırlığa sahip olması gerektiği düşünülmektedir.

11.İlkeler'de yönetim kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ilişkili taraf işlemlerinin; şirket veya iştirakleri ile rekabet edip etmediğinin, gerekçeleri ile birlikte genel kurulda pay sahiplerinin bilgisine sunulmasının sağlanmasının önemli olduğunu düşünmekteyiz.

12.Yönetim kurulu üyelerine ve yöneticilere sağlanan menfaatler, ayrılmaları durumunda ortaya çıkacak mali yükümlülükler toplulaştırılmış bir şekilde ve performans kriterleri ile birlikte genel kurulda pay sahiplerinin bilgisine sunulabilir. Bu kapsamda, yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin ödüllendirme kriterleri yazılı olarak hazırlanabilir ve genel esasları pay sahipleri ile paylaşılabilir.

Mevcut metinden kaldırılması önerilen maddeler:

Yasa ve sair düzenlemeler ile artık birer zorunluluk haline gelmiş ve aşağıda numaraları verilen maddelerin İlkeler'den çıkarılmasının ve/veya revize edilmesinin; ancak bu maddelerin alt yapısını temel kurumsal yönetim kavram ve yaklaşımlarının ise İlkeler'de muhafaza edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bu kapsamda, aşağıdakiler ile sınırlı olmamak üzere, İlkeler'den çıkarılması önerilen madde listesi aşağıda yer almaktadır;

13.Kamuyu Aydınlatma: 1.1, 1.1.1, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.12, 2.1, 2.2, 2.3, 2.3.1, 2.3.2, 2.4, 2.5, 3.1, 3.1.1, 3.1.5, 4. bölüm (bağımsız denetim mevzuatındaki değişiklikler dikkate alınarak yeniden hazırlanabilir.) 5.2. (içsel bilgilerin korunması ile ilgili dokümantasyon talep edilebilir.) 6. bölüm.

14.Pay Sahipleri: 3.6, 6.2, 6.2.1

15.Yönetim Kurulu: 1 ve 2 (gözden geçirilebilir ve genişletilebilir), 2.5, 2.13, 2.13.1, 2.13.2., 2.13.3, 5.6, 5.7 (gözden geçirilebilir).

16.Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık bölümü madde 1.11.5'te "şirketlerin internet sitelerinde sermaye piyasası araçlarının değerine etki edebilecek önemli yönetim kurulu kararlarının toplantı tutanakları yer alır" maddesi yer almaktadır. Yönetim kurulu toplantı tutanakları birçok şirkette oldukça geniş ve ayrıntılı bir şekilde tutulan ve ticari sırlar barındıran dokümanlar olarak hazırlanmaktadır. Sermaye piyasası araçlarının değerine etki edebilecek önemli yönetim kurulu kararı ile ilgili özel durum açıklaması

yapıldığı göz önünde bulundurularak, bu prensibin İlkeler'den çıkarılması önerilmektedir.

Değişiklik yapılması önerilen maddeler

17. Pay Sahipleri Bölümü madde 3.3.1'de "Olağan genel kurul, her hesap dönemi sonundan itibaren üç ayı geçmemek üzere mümkün olan en kısa sürede toplanır." maddesi yer almaktadır. Genel kurul ile ilgili uygulamalarda Türk Ticaret Kanunu'nun takip edilmesi nedeniyle genel kurulların üç ayı geçmemek üzere gerçekleştirme yönündeki maddenin, özellikle konsolide finansal rapor hazırlayan şirketlerin uygulamada süreye ihtiyaç olduğu göz önünde bulundurularak tekrar gözden geçirilmesi önerilmektedir.
18. Pay Sahipleri Bölümü madde 3.6'da "önemlilik" kavramı ön plana çıkarılabilir ve şirketin özsermayesi / toplam varlık değerinin belirli bir yüzdesi gibi bir oran konulabilir.
19. Kamuyu aydınlatma bölümünde, faaliyet raporu ile ilgili 3.2'de yer alan içeriğin geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.
20. Yönetim Kurulu bölümü madde 3.3.5'de yer alan "bağımsız üye" kriterlerinin (b) bendinde; "Yönetim kuruluna belirli bir pay grubunu temsilen seçilmemiş olması" ifadesi yer almaktadır. Yönetim Kurulu üyesi; teknik olarak belirli bir pay grubu tarafından aday gösterilerek seçilse dahi, seçilen yönetim kurulu üyesinin kendisini seçen pay grubundan bağımsız olması durumunda bu kişiler bağımsız olarak tanımlanabilir. Özellikle Holding ve iştirakleri konumundaki şirketlerde, pay gruplarının yaygın olması sebebiyle, "b" maddesi önemli bir engel olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle ifadenin "...belirli bir imtiyazlı pay grubunu..." şeklinde revize edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.
21. Bağımsızlık kriterlerinin yanı sıra, bağımsız yönetim kurulu üyesinin yönetim kurulu toplantılarındaki performansı, yönetim kurulu toplantı tutanaklarının sağlıklı olarak tutulduğu hallerde, toplantı tutanaklarının incelenmesinden anlaşılabilir. Bu husus İlkeler'de belirtilebilir.
22. Yönetim Kurulu çalışma esaslarının yazılı olarak oluşturulmasının prensiplerde yer alması önerilmektedir. Bu kapsamda, İlkeler'de yönetim kurulunun gözetim ve kontrol fonksiyonunu güçlendirici ve genişletici öneriler yer alabilir. Yönetim Kurulu'na bağlı komitelerin konumu ile görev ve sorumluluklarının da, gelişmeler ışığında güncellenerek detaylı olarak İlkeler'de yer almasının uygulamaları destekleyici olacağını düşünmekteyiz.

23. Denetim Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi ve Risk Komitesi üyelerinin, bu görevlerini ifa edebilecek nitelik ve tecrübeye sahip olması gerektiği ve bunun kapsamı İlkeler'de yer alabilir.
24. Yönetim kurulu bölümü madde 6.6'da, "*Yöneticiler görevlerini yerine getirirken mevzuata, esas sözleşmeye, şirket içi düzenlemelere ve politikalara uyarlar; yapılan işlerin bunlara uygunluğu ile ilgili olarak her ay yönetim kuruluna rapor verirler.*" maddesi yer almaktadır. Böyle bir raporun kurumsallaşması faydalı olmakla birlikte, bu raporun hangi frekanslarda yayınlanması gerektiği yönetim kurullarının tercihine bırakılabilir.
25. Yönetim kurulu bölümü madde 2.19'da "*Yönetim kurulu toplantıları ile ilgili dokümanın düzenli bir şekilde tutulması amacıyla tüm yönetim kurulu üyelerine hizmet vermek üzere yönetim kurulu başkanına bağlı bir sekreteryaya oluşturulur.*" maddesi mevcuttur. Şirketler maliyet dezavantajı nedeniyle ayrı bir sekreteryaya birimi oluşturmayı tercih etmeyebilmektedirler. Önemli olan bu fonksiyonun sağlıklı bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak ise bu İlke; "*Yönetim kurulu üyeleri arasında iletişimi sağlamak, yönetim kurulunun ve komitelerin toplantı hazırlıklarını yapmak, toplantı tutanaklarını tutmak, yönetim kurulu duyuruları dâhil yapılan yazışmaların düzenli olarak kaydını tutmak, arşivlenmesini sağlamak üzere gerekli organizasyon ve düzenlemeler ile görevlendirmeler yapar.*" şeklinde güncellenebilir.
26. İlkeler'de "yönetici" tanımının yapılması uygun olacaktır.
27. "Birikimli oy" uygulamasının şirketlerin tercihine bırakılması önerilmektedir.

Yer verilmesi önerilen yeni hususlar:

28. Yönetim Kurulunun;
- Etik standartlarının oluşturulması ve gözetimi,
  - Davranış kurallarının oluşturulması ve gözetimi,
  - Sosyal sorumluluk yaklaşımının ve stratejisinin belirlenmesi,
  - Risk yönetimi politikasının oluşturulması ve gözetimi,
  - İç denetim yaklaşımının ve iç kontrol sisteminin kurulması
  - İçsel bilgilerin korunması ile ilgili kuralların belirlenmesi,
  - Suistimale ilişkin risklerin değerlendirilmesi ve gerekli gözetim sisteminin oluşturulması
  - IT güvenliği ile ilgili stratejinin oluşturulması,
  - Şirketin kendisine ait kurumsal yönetim sisteminin ve prensiplerinin oluşturulması,

- j. Yönetim kurulu üyelerinin ve yöneticilerin performans değerlendirmesinin yapılması ve ödüllendirme sisteminin kurulması,
- k. Mevzuata uyum konusunda gerekli alt yapının oluşturulması,
- l. Kriz yönetimi yaklaşımlarının belirlenmesi,
- m. Entegre raporlama sistemlerinin oluşturulması; şirket içi entegrasyonun sağlanması,

konularında görev ve sorumluluk alanlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu konularda yapılan işlemlerin, sonuçlarının ve genel esaslarının yeri geldikçe kamuya açıklanması ve/veya genel kurulda pay sahipleri ile paylaşılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

29.Yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilere yıl içerisinde sağlanan maddi ve maddi olmayan menfaatler toplulaştırılmış olarak pay sahiplerinin bilgisine sunulabilir. Benzer şekilde şirketten ayrılmaları durumunda bunun şirkete maliyeti yine toplulaştırılmış olarak açıklanabilir. Performans kriteri, ödüllendirme sistemi ve değerlendirme sonuçları genel kurulda pay sahiplerinin bilgisine sunulabilir.

30.Yöneticilerin şirketi zarara uğratmaları ihtimaline karşılık, mesleki sorumluluk sigortası sisteminin devrede olmasına yönelik bir yaklaşım İlkeler’de yer alabilir.

31.Yapılan düzenlemeler ile uygulamada ortaya çıkan, “Pay Sahipleri ile İlişkiler Birimi” ve “Yatırımcı İlişkileri Birimi” ayrımının, uygulamadaki örnekler de göz önünde bulundurularak, İlkeler’in gözden geçirilmesi esnasında yeniden ele alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Mevcut Kurumsal Yönetim İlkeleri ve ilgili Tebliğde kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus pay sahipleri ile ilişkili birimin sorumluluğuna verilirken, Tebliğ (Seri: IV, No:41)’de ayrıca düzenlenmiş olan ortaklıkların sermaye piyasası mevzuatına uyum kapasitesinin güçlendirilmesi için görevlendirilen kişinin sorumlulukları sözkonusu “gözetim” ve “izleme” görevleri ile çalışmaktadır. Esasında bu sorumluluğun da mevzuata “uyum” konusunda görevlendirilen kişi de olması gerektiği ve bu yaklaşım ile yukarıda adı geçen iki fonksiyonun tek bir fonksiyon altında toplanmasının daha uygun bir yaklaşım olacağı düşünülmektedir. Bu itibarla, işi yapan ve gözetilen kişinin ayrı kişiler olması da sağlanmış olacaktır. Bu kapsamda, Kurumsal Yönetim İlkeleri ile Tebliğ’in de birbiri ile uyumlu hale getirilmesi gerektiğini düşünülmekteyiz.

32.Halka açık şirketlerin internet sitelerinde kurumsal yönetim ve ilgili sair bilgilerin sunumuna belirli bir standart getirilebilir. Burada bulunması gereken asgari bilgiler sayılabilir. Her şirketin internet sitesinde kurumsal

yönetim adı altında bir başlık açması ve kurumsal yönetim ile ilgili bilgilerin bu başlık altında yer alması sağlanabilir.

- 33.Şirketin sürdürülebilirliği önünde engel teşkil edebilecek (imtiyaz sözleşmesi, hissedar sözleşmesi, aile anayasası vb.) konuların ana maddeleriyle kamuya açıklanması tavsiye edilebilir.
- 34.Azınlık haklarının açık bir şekilde ifade edilmesi ve bu hakların kullanımının daha açık ve yönlendirici ifadeler ile İlkelerde yer alması sağlanabilir.
- 35.Menfaat sahipleri bölümünde çalışanlara yönelik tazminat politikasının yazılı olarak yer alması ve kamuya açıklanması tavsiye edilebilir.
- 36.Finansal olmayan raporlamaya ve bunun unsurlarına daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Finansal raporlama dışında, finansal olmayan ve yönetim ile ilgili konularda "entegre raporlama"ya önem verilmesi tavsiye edilebilir.
- 37.Sosyal sorumluluk kapsamındaki çalışmaların, güncel gelişmeler ve Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi gibi uluslararası kabul gören standartlar ışığında detaylandırılması düşünülebilir.

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Sermaye Piyasası Çalışma Grubu (Ekli Liste) tarafından oluşturulan görüş ve öneriler yukarıdaki maddelerden ibarettir.

Bilgi ve görüşlerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

ORJİNAL KOPYA İMZALIDIR.

Tayfun Bayazıt
Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Sermaye Piyasası Çalışma Grubu

- Murat Dođu
- Faik Bülent Alagöz
- Adil Salepçiođlu
- Nevin İmamođlu
- Erkin Erimez
- Selim Sühan Seçkin
- İrem Çalışkan Dursun
- Eser Taşçı
- Özlem Denizmen
- Duru Güneri
- İdil Gürdil
- Figen Çevik
- Selda Ergökçen
- Yamaç Hasin
- Ceyhun Kır
- Belgin Aytekin
- Ferda Atabek
- Emre Alpman
- Mustafa Doğrusoy
- Güray Karacar